

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

an Simonia committatur in resignatione beneficiorum vel transactione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

busdam solutionibus privata auctoritate extinguere, & si extinguat, tenetur adhuc ad pensum officii cum reportarit idem stipendium. *Ibid. num 7 & seq.*

45. Pensionarius libere cedere potest pensioni privata auctoritate, cum quilibet cedere possit juri suo, nisi lege prohibeatur. Imò vendere, vel donare quoque potest fructus suæ pensionis, etiam ad totam vitam. Et hoc valet, etiam si pensionarius titulum pensionis sibi retineat. *Ibid. n. 12. & seq.*

46. Pensionis fructus emens à pensionario anticipata pecunia, non est reus simoniæ, etiam si constituatur procurator ad exigendum fructus pensionis à beneficiario. *Ibid. n. 15.*

*An simonia committatur in resignatione beneficiorum
vel transactione.*

47. Resignatio beneficii non pura labem simoniæ continet, si fiat coram Prælato inferiore Papa: quia qualibet pactio in beneficiis jure communi vetita est: quare resignans beneficium cum pacto ut sibi reficiantur expensæ in assensione beneficii factæ, simoniam incurrit; si hanc resignationem faciat coram inferiore Papa Præterea sequitur committi simoniam faciendò coram Episcopo resignationes reciprocas, ut si quis dicat; Ego resigno meum beneficium tuo nepoti, vel amico, tu vero resigna tuum mihi vel meo nepoti. Item resignatio beneficii cum designatione successoris, invalida est & illicita si fiat coram inferiore Papa: vel cum pacto ut colator conferat personæ designatæ: & Prælati admittens resignationes cum designatione futuri successoris, incidit in graves pœnas *Ibid. §. 14 n. 2 & seq.*

48. Transactio est pactio non gratuita de re dubia & lite incerta ad litem dirimendam: fit duobus modis transactio, vel compensando rem spiritualem cum temporali, vel compensando rem spiritualem cum spirituali. *Ib. § 13. num. 1 & 2.*
Hoc posito,

49. Transactio simoniaca est, dum in ea remittitur vel retinetur jus spirituale pro temporali; huc sequitur committi simoniam faciendò transactionem circa reliquias tradita vel accepta pecunia: transactio verò circa rem spiritualem non est simoniaca, dum res spiritualis compensatur largitione vel cessione alterius rei, seu juris spiritualis proportionati. Et hoc verum est, etiam si transactio fiat propria auctoritate, modo

non fiat in materia beneficii, (nam hæc fit auctoritate Episcopi, vel arbitratorum,) quamquam aliquando fieri non potest sine Prælati auctoritate, ut si transigentes intendant transactionem perpetuam facere. quæ successores etiam afficiat. Imò si transactio seu compositio fiat cum laicis super decimas, necessarius est Summi Pontificis consensus *Ibid. num. 3. & seq.*

50. Episcopus ad dirimendam litem potest absque simonia applicare uni beneficium cum onere, ut solvat pensionem quamdiu vixerit. Imò potest etiam pensio imponi beneficiario ab Episcopo etiam ex prævia petitione & instantia partium ad dirimendam litem; modo partes non absolute inter se convenerint de huiusmodi pensione, & postea illius confirmationem petant ab Episcopo. *Ibid. num. 9. & seq.*

51. Litigantes circa beneficium possunt communi consensu clericum arbitrum eligere, etiam si arbiter non sit Prælati, vel iudex causæ, cum hoc nullibi vetitum reperiat. *Ibid. num. 11.*

52. Quæres, utrum simonia committatur, tradendo vel accipiendo aliquid pro actibus jurisdictionis fori interni? Resp. actus jurisdictionis fori interni, v.g. absolutionem censurarum, peccatorum reservationem esse materiam simoniae, committique simoniam tradendo vel accipiendo pecuniam seu pretium pro illis actibus, sicut & pro indulgentiarum concessione, pœnitentiæ impositione, &c. Idem dicitur de facultate audiendæ confessionis. Non committitur tamen simonia tradendo pecuniam, ad tollendum injustum impedimentum absolutionis, seu injustam vexationem, quia tunc pecunia non datur pro actu spirituali, sed pro removendo impedimento illo injusto. In præxi tamen id faciendum non est, nisi pœnitenti imminet inde grave aliquod damnum. *Ibid. §. 16. num. 1. & seq.*

53. Parochorum acta pertinentia ad pastorem curam sunt materia simoniae; & Parochus nolens matrimonio assistere absque pretio, simoniacus est; quamquam Parochus præbens facultatem alteri assistendi matrimonio, non committit simoniam ineundo pactum de tradenda sibi pecunia parte, quæ illi ea occasione tradetur. *Ibid. num. 6. & seq.*

54. Sacerdos, cui data fuit pecunia ad tribuendam absolutionem, simoniacus est, si re ipsa non intendat absolvere: non erit tamen reus simoniae injungendo pœnitenti elemosinam in satisf. actionem peccatorum, secus si obliget ipsum ad tradendam sibi pecuniam. *Ibid. n. 9. & 10.*

55. Simoniam non committitur dando vel accipiendo temporale pro actibus jurisdictionis laicæ & temporalis, seu politicæ: unde Prælati Ecclesiastici concedens licentiam docendi vel legitimandi ad honores temporales, vel ad successionem in bonis, non est reus simoniæ. Committitur tamen simonia tam dando vel accipiendo temporale pro jurisdictione Ecclesiastica voluntaria vel contentiosa, quam dando vel accipiendo temporale pro actibus jurisdictionis: hinc collige sententiam iudicis Ecclesiastici in causa spirituali, v.g. in causa hæresis, esse materiam simoniæ. *Ibid. §. 17. n. 1. & seq.*

56. Officia, ut Auditorarius Cameræ, &c. non sunt materia simoniæ si per se spectentur, seu potius ratione emolumentorum, quæ talia officia consequuntur. *Ibid. n. 5.*

57. Papa in dispensationibus concedendis aliquid exigere potest his de causis; videlicet ob sustentationem Summi Pontificis, & onus ac laborem officialium; ob commutationem unius operis in aliud; ob pœnam delicti, & ut homines retrahantur ab illis petendis. *Ibid. n. 6.*

58. Advocatus non incurrit simoniæ labem impendendo operam suam in iudiciis; neque similiter Notarius, per se loquendo, accipiens aliquid pro scripturis, seu litteris. *Ibid. n. 7. & 8.*

59. Testis accipiens aliquid pro ferendo testimonio, simoniæ labem non incurrit, secus si accipiat aliquid ut inducat iudicem ad iudicandum vel dispensandum in causa spirituali. *Ibid. num. 10.*

Quinam simoniæ labem committere possint.

60. Omnes cujuscumque conditionis homines possunt esse rei simoniæ juris naturalis divini, etiam Papa: similiter omnes cujuscumque conditionis homines baptizati incurrere possunt simoniam juris Canonici; etiam Papa, nisi prius secum dispenser in lege; Cardinales quoque, religiosi, Prælati, &c. possunt esse simoniaci: neque tolerantia Pontificis excusat à simonia, nisi talis adsit scientia, tolerantia, & consuetudo, ut iudicio prudentum ea lex sublata censatur. *Ibid. qu. 5. num. 1. & seq.*

Quæ causa excusare possint à simonia.

61. Non committitur simonia dum occasione rei spiritua-